

FAQ

GD2, Adresseprogrammet

Denne FAQ giver svar på de oftest stillede spørgsmål angående GD2, Adresseprogrammet.

FAQ'en er inddelt i fire dele: først spørgsmål/svar om række generelle emner, derefter tre afsnit med om hver af de tre dataområder som Adresseprogrammet omfatter.

1. FAQ – Generelt om Adresseprogrammet

Hvilke data er omfattet af Adresseprogrammet?

Adresseprogrammet er et delprogram under det fællesoffentlige Grunddataprogram. Delprogrammet omfatter grunddata om Danmarks vejnavne og adresser, Danmarks administrative geografiske inddeling samt Danske stednavne.

Adresseprogrammet omfatter kun selve adressen; oplysningerne om de personer, virksomheder eller ejendomme, der har ”hjemsted” på adressen, skal fortsat findes i hhv. CPR, CVR, Matriklen og BBR.

Hvilke forbedringer skal Adresseprogrammet gennemføre?

Adresseprogrammet skal sikre en betydelig forbedring af kvalitet og aktualitet i de offentlige grunddata om adresser, stednavne og administrative inddelinger, og samtidig forbedre infrastrukturen, således at de forbedrede grunddata kan stilles til rådighed for brugerne på en effektiv og sikker måde.

Målet er et effektivt genbrug af programmets grunddata både i den offentlige forvaltning, i virksomhederne og i beredskabet.

Hvad betyder Adresseprogrammet for os, der i forvejen anvender addressedata?

Som brugere af data vil I først og fremmest opleve, at data får en bedre kvalitet: data vil være ”rigere”, mere dækkende og mere aktuelle. Hertil kommer, at Adresseprogrammets data vil kunne tilgås lettere og mere sikkert via nye, frie datatjenester på den fællesoffentlige datafordeler.

For at få gavn af de forbedrede data og services skal I – afhængig af jeres situation – måske tilpasse jeres it-systemer til den nye datamodel, med nye dataformater og nye services.

Vil der være betaling for Adresseprogrammets grunddata og datatjenester?

Nej, alle Adresseprogrammets grunddata og datatjenester distribueres og tilgås under en fri licens, dvs. uden betaling.

Hvad er tidsplanen for Adresseprogrammet?

Adresseprogrammets tidsplan er under revision. I den oprindelige plan var det forventet at alle dataforbedringer og it-systemer mv. ville være klar i løbet af 2015. En revideret tidsplan med nye milepæle forventes godkendt i 2. halvdel af 2014.

Forsinkelsen betyder ikke, at programmet er gået i stå – eksempelvis er de aftalte dataforbedringer og etableringen af de aftalte, nye it-systemer i fuld gang.

I dag anvender vi adressedata fra CPR's Vejregister – hvad så?

Mange brugere anvender i dag CPR's Vejregister (CPR Vej) som grundlag for at validere deres adresseoplysninger, fx for kunder eller vareleverandører. CPR Vej er dog kun effektivt som valideringsgrundlag for så vidt angår vejnavn og postnummer – det indeholder ikke oplysning om en bestemt adresse faktisk eksisterer. Adresseprogrammet vil tilbyde data, der kan anvendes til en fuld validering af hver enkelt adresse, helt frem til etagebetegnelse og dør.

Adresseprogrammets adressedata er desuden forsynet med en præcis geografisk position og oplysning om hvilket postnummer, sogn, valgdistrikt, politikreds, retskreds osv. hver adresse ligger i.

Som led i Adresseprogrammet er det aftalt, at CPR's Vejregister skal nedlægges efter en passende overgangsperiode. CPR vil derfor stadig stille data fra CPR Vej til rådighed i en årrække; Det er ikke besluttet hvor lang denne overgangsperiode skal være.

Vi får vores adresser gennem CPR og/eller CVR – hvad så?

I Adresseprogrammet er det aftalt, at både CPR og CVR fremover fuldt ud skal bruge de "rigtige", dvs. autoritative adresser, når de registrerer personer henholdsvis virksomheder. Også SKAT's virksomhedsregistrering skal anvende de autoritative adresser.

Det betyder, at der ikke vil være tvivl om en CPR- eller en CVR-adresse faktisk findes. Det betyder også, at der vil være fuld sikkerhed for, at en adresse fra CPR eller CVR, kan anvendes som "nøgle" eller "link" til offentlige data fra andre kilder. Endelig betyder det, at hver bopælsadresse og virksomhedsadresse kan stedfæstes præcist på et kort, fx til brug for GPS og andre logistik- eller ruteplanlægningsløsninger.

Selvom I derfor "kun" bruger adressedata fra CPR eller CVR, vil I alligevel opleve at kvaliteten af adresseoplysningen bliver bedre.

Er grunddata om vejnettet en del af Adresseprogrammet?

Nej, adresseprogrammet omfatter kun vejnavnet som sådan; data om landets vej- og stinet er imidlertid en del af det Fællesoffentlige geografiske administrationsgrundlag (FOI), der ligeledes indgår andetsteds i Grunddataprogrammet og dermed også er udpeget som fælles grunddata.

Er grunddata om personer, virksomheder og ejendomme en del af Adresseprogrammet?

Nej, Adresseprogrammet omfatter kun adresserne, stednavnene og de administrative inddelinger som sådan – og altså ikke oplysninger om de ejendomme, bygninger, personer eller virksomheder, som ligger på stedet.

Det er en del af Adresseprogrammet at de autoritative adresser skal genbruges som grundlag for registreringen af personer og virksomheder, men de egentlige grunddata om personer og virksomheder indgår andetsteds i Grunddataprogrammet (delaftale 5 hhv. 6). Grunddata om ejendomme og bygninger er omfattet af delaftale 1, "Ejendomsdataprogrammet".

Kan Adresseprogrammets grunddata anvendes som geodata?

Ja, alle data som er med i adresseprogrammet, er stedfæstet geografisk og kan dermed anvendes i et Geografisk Informationssystem eller i andre kortbaserede applikationer eller it-løsninger, fx digitale kort og GPS-baserede, mobile løsninger.

Alle adresser vil fx være stedfæstet geografisk med en nøjagtighed som typisk er bedre end 5 meter. Tilsvarende vil hver adresse være direkte knyttet til vejnettet, for at gøre det lettere at anvende adresserne til fx GPS-baserede navigationsløsninger. Også stednavnene vil være stedfæstet geografisk, så der kan bruges i kort- og GPS-baserede løsninger.

Hvilke leverancer er der i adresseprogrammet?

Adresseprogrammet skal bl.a. levere:

- Rigere og mere aktuelle vejnavne- og adressedata, som er egnet til GPS og bilnavigation og som vedligeholdes i et nyt adresseregister, DAR¹
- Sikkerhed for at både CPR anvender de autoritative adresser som grundlag for folkeregistreringen, og for, at CVR og SKAT anvender samme adressegrundlag i virksomhedsregistreringen.
- En supplering af adresserne i områder og bebyggelser hvor der i dag er meget få adresser, fx kolonihaveområder, butikcentre, erhvervsjendomme med flere virksomheder, sygehuse mv.
- Bedre data om Danmarks administrative, geografiske inddeling, bl.a. med nye temaer, som vedligeholdes af ressortmyndigheden direkte i et nyt, geografisk grunddataregister, DAGI².
- Bedre og flere stednavne, som bl.a. er velegnet til GPS, navigationssystemer og beredskab, med mulighed for at eksterne parter kan indmelde nye stednavne i et nyt stednavnesystem, DS³
- Effektive og sikre datatjenester som giver brugerne mulighed for frit at få adgang til alle Adresseprogrammets grunddata, således at de kan indgå i brugernes it-systemer og -produkter

Hvor bliver der adgang til Adresseprogrammets grunddata?

Alle data stilles til rådighed gennem den fællesoffentlige Datafordeler, når Adresseprogrammets grunddataregistre og de forskellige dataservices er udviklet.

Indtil da vil alle de nuværende data være frit til rådighed igennem de eksisterende systemer. Adressedata (som løbende forbedres) kan tilgås via en række services i AWS-suiten (www.aws.dk), der udvikles af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (MBBL). Data om administrative inddelinger og stednavne er til rådighed i Geodatastyrelsens (GST's) datatjenester i "Kortforsyningen" (www.gst.dk/emner/frie-data).

---

¹ DAR står for "Danmarks Adresseregister"

² DAGI står for "Danmarks Administrative, Geografiske Inddeling".

³ DS står for "Danske Stednavne"

Hvordan holder vi os ajour med hvad der sker i Adresseprogrammet?

Følg med på www.adresseprogrammet.dk, hvor de vigtigste programdokumenter publiceres i takt med at de bliver færdige. Her kan man også tilmelde sig et [nyhedsbrev](#), der pt. udgives ca. hver 6 uge.

2. FAQ – Særligt om vejnavne og adresser

Vil vejnavne- og adressedata blive leveret i nye dataformater?

Adresseprogrammet ændrer ikke i opbygningen af en dansk adresse, sådan som den i dag ser ud, fx på en postforsendelse. For den udenforstående borger vil en adresse derfor ligne sig selv. Men it-mæssigt vil selve dataopbygningen være ændret noget i forhold til i dag. De fleste af nuværende elementer, som fx vejnavn, husnummer, etage- og dørbetegnelse, postnummer mm. vil være uforandrede, men Adresseprogrammet vil introducere en række nye oplysninger som skal indpasses i den nye datamodel.

Hvis man skal have fuld glæde af de nye og bedre adressedata vil det derfor være nødvendigt at tilpasse de pågældende it-systemer til den nye datamodel for adresser. Leverancen af de nuværende BBR adressedata gennem Den Offentlige Informationsserver, OIS, vil fortsætte i en overgangsperiode. Længden af denne overgangsperiode er ikke aftalt.

Hvad sker der med kommunekode og vejkode?

Både kommunekode og vejkode opretholdes i den nye adressemodel. Man kan derfor stadig identificere en given adresse ved hjælp af kommunekode, vejkode og husnummer, inkl. evt. etage og dør.

I Grunddataprogrammet er det dog aftalt, at alle grunddata skal have nye, stabile identifikationer. Dette gælder også i Adresseprogrammet, hvor vejnavne og adresser vil have en identifikation af typen UUID, der ikke udskiftes hvis husnummer eller vejnavn ændres, eller hvis to kommuner beslutter at lægge sig sammen. Hvis det sker, vil kommunekoder og vejkode ændres, men den nye, stabile ID er uforandret.

Hvilken fordel har brugerne af de nye, stabile identifikationer?

De nye stabile identifikationer gør det lettere at vedligeholde adresseoplysningerne i myndighedernes og virksomhedernes it-systemer. I dag indgår kommune- og vejkode i mange it-systemer i den primære nøgle for hver adresse. Det gav fx problemer og mange omkostninger ved kommunesammenlægningen i 2007, hvor 2/3 af alle adresser fik ny kommunekode og vejkode.

Hvis et it-system anvender de nye, stabile identifikationer, vil man også undgå usikkerhed, om ændringen af en kundeadresse fra fx ”Lærkevej 17” til ”Søvej 2” betyder, at kunden er flyttet, eller blot at ejendommen har fået ændret adresse.

Hvor geografisk nøjagtige er adressedata?

I de fleste tilfælde vil man kunne regne med at adressens geografiske position, som følger med data, svarer til placeringen af den pågældende hoveddør i bygningen (”adgangspunktet”). For en ubebygget grund, vil adressen være placeret inden for skelgrænserne. Hver adresse vil være forsynet med kvalitetsoplysninger som bl.a. oplyser om den forventede geografiske nøjagtighed.

I forbindelse med Adresseprogrammet introduceres et supplerende sæt geografiske koordinater, som omtrentligt angiver det sted på vejnettet, hvor man ville stige ud af bilen for at gå resten af vejen frem til adressen (”vejpunktet”). Formålet hermed er at gøre ruteberegninger nemmere og mere sikre.

Hvem har ansvaret for vejnavne og adresser?

Det er kommunerne, der har ansvaret for at fastsætte både vejnavne og adresser og for at registrere de tilhørende data. I forbindelse med Adresseprogrammet vil der blive etableret et nyt adresseregister (DAR) til denne opgave.

Kommunerne skal løbende opdatere data, og skal også rette fejl og mangler hurtigst muligt. Adresseprogrammet vil således betyde, at kommunernes opgave med at vedligeholde adresserne vokser. Derfor er det en del af aftalen, at der skal afsættes flere ressourcer til opgaven.

Ejere af ejendomme har pligt til at hjælpe kommunen med oplysninger om forholdene på stedet, når de har betydning for fastsættelse af adresserne.

Hvor findes reglerne for vejnavne og adresser?

Reglerne for vejnavne og adresser findes i BBR-loven og i ”Bekendtgørelse om vejnavne og adresser” (BEK 436 af. 2. maj 2014) som kan ses på [Retsinformation](#). I tilknytning til bekendtgørelsen udarbejder Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter forskellige vejledninger og eksempler, som viser hvordan reglerne kan bruges.

Hvorfor skal kommunerne fastsætte supplerende adresser?

I forbindelse med Adresseprogrammet er det aftalt, at kommunerne skal fastsætte supplerende adresser i områder, hvor der i dag kun er få officielle adresser. Det drejer sig fx om kolonihaveområder, feriecentre, erhvervsjendomme med mere end én virksomhed, butikcentre, havneområder, sygehuse, universiteter, tekniske anlæg.

Hvis der – fx på et sygehus – kun er en enkelt eller nogle få officielle adresser, er det svært at finde frem til den rigtige afdeling eller funktion, både for patienter, pårørende og ansatte og leverandører. Selv om sygehuset har sit eget, lokale vejvisersystem, kræver det at hver besøgende har et oversigtskort eller en vejviser på papir –eller installerer en særlig ”app” til dette sygehus. Fastsættes der derimod officielle adresser, vil disse automatisk være til rådighed i alle de standard it-systemer, GPS’er og smartphones mm, som anvender de offentlige data.

Hvordan får vi adgang til adressedata til vores it-systemer?

Det er nemt, for alle aktuelle adressedata er til rådighed i ”AWS-Suiten” som er frit tilgængelig på nettet. Her udstilles både data og funktionalitet vedrørende Danmarks adresser, herunder husnumre (adgangsadresser), vejnavne samt postnumre. Tjenesterne i AWS Suiten kan bruges til at indbygge adressefunktionalitet i it-systemer, og alle data opdateres løbende. Læs mere på <http://aws.dk>.

Når den fællesoffentlige datafordeler er i drift, og de nødvendige services er etableret på den, vil AWS-Suitens data og tjenester blive overført dertil.

Hvor skal vi henvende os, hvis vi har ønsker til ny funktionalitet i AWS Suiten?

Hvis man har ideer eller ønsker til AWS-Suiten, skriver man et indlæg i AWS-gruppen på ”digitaliser.dk”: <http://digitaliser.dk/group/334445>. Her kan man skrive sin mening om AWS-Suiten, om erfaringer mm., og man kan komme med gode ideer eller stille spørgsmål, fx om udvikling og drift.

Hvordan holder jeg mig nemmest ajour med, hvad der sker med AWS Suiten?

Brug ”Twitter” hvor du kan følge @AWS_Suiten: https://twitter.com/AWS_Suiten. Her vil der løbende være nyt om, hvad der sker med AWS Suiten.

3. FAQ – Særligt om administrative inddelinger

Hvilke temaer er med i DAGI?

DAGI omfatter i dag Danmarks inddeling i: kommuner, regioner, sogne, postnumre, retskredse, politikredse og opstillingskredse. Yderligere tre temaer er under udarbejdelse, nemlig: kommunernes afstemningsområder, de supplerende bynavne, som indgår som en del af adressen, samt afstemningsområder for menighedsrådsvalg.

Efterfølgende vil der blive etableret temaer for nationale territoriale afgrænsninger, bl.a. rigsgrensen, den økonomiske zone, den ydre territorialgrænse (12 sømil) og den indre territorialgrænse, samt kommunegrænse på åbent vand, kvadratnettet, landsdele og farvandsinddelinger.

Hvem har ansvaret for DAGI?

Geodastystyrelsen (GST) har ansvaret for DAGI-systemet, men det er den ressourcemyndighed, der har ansvaret for den pågældende inddeling, der har ansvar for den geografiske repræsentation (dvs. grænserne), som findes i DAGI. GST aftaler med ressourcemyndigheden hvordan vedligeholdelsen sikres og har tillige det overordnede ansvar for at DAGI’s grunddata stilles til rådighed for brugere.

Hvordan får vi adgang til DAGI’s data?

De nuværende data i DAGI er til rådighed under en fri licens via GST’s datatjenester i ”Kortforsyningen” (www.gst.dk/emner/frie-data).

Efterhånden som nye DAGI temaer kommer til, publiceres de sammesteds. Når den fællesoffentlige datafordeler er i drift, og de nødvendige services er etableret på den, vil DAGI’s data blive stillet til rådighed dér.

Hvad er nøjagtigheden i DAGI’s data?

Grænserne for de enkelte inddelinger i DAGI knytter sig i de allerfleste tilfælde til matrikelgrænser eller til topografiske elementer fra det fællesoffentlige, geografiske administrationsgrundlag, FOT. Det betyder at DAGI’s nøjagtighed svarer til nøjagtigheden af matrikelskel hhv. til det mest detaljerede landsdækkende topografiske kort.

DAGI opbygges så der er sikkerhed for at grænserne ”pænt følges ad” når der er overensstemmelse. Eksempelvis følger regionsgrænser og grænserne for politikredse altid kommunegrænsen. Det er heller ikke huller i inddelingerne, så der opstår ”hvide pletter” på kortet.

Hvad med de kommunale distrikter som i dag findes i CPR’s Vejregister?

I CPR’s Vejregister findes i dag en række data (”vejdistrikter”) som repræsenterer kommunale inddelinger som fx skoledistrikter, socialdistrikter, befolkningsdistrikter osv. Der er tale om frivillige oplysninger som den enkelte kommune efter eget valg har lagt ind i CPR Vej.

Disse distrikter indgår ikke i Grunddataprogrammet, og udgør dermed ikke frie, autoritative grunddata. Derfor står det hver enkelt kommunen frit om inddelingen skal videreføres og hvor de skal lagres, når kommunernes opdatering af CPR's Vejregister i løbet af 2015-2016 skal ophøre og registeret senere udfases.

4. FAQ – Særligt om stednavne

Hvilke stednavne indgår i Danske Stednavne?

Principielt kan alle stednavne inden for Danmarks økonomiske zone indeholdes i Danske Stednavne. Det betyder fx at navnene på olieborrefelterne i Nordsøen er med.

Danmarks Stednavne kan også medtage stednavne i lokalsamfundene, som anvendes til daglig af de der bor eller færdes i området. Selv om sådanne stednavne ikke er officielle, er de vigtige at få registreret, så det er muligt at anvende dem som stedangivelse – fx i en ulykkessituation hvor ambulancen skal tilkaldes. Når de findes i Danmarks Stednavne kan de ligeledes fungere som et vigtigt supplement til adresserne i GPS-baserede navigationssystemer, hos 1-1-2, i Rejseplanen og i andre mobile løsninger.

Hvem kan indmelde nye og ændrede stednavne?

Geodatastyrelsen, som har ansvaret for Danmarks Stednavne, vil i størst muligt omfang indgå aftaler med myndigheder og virksomheder (fx Rejseplanen, 1-1-2, Naturstyrelsen og andre) om at få inkluderet de stednavne som har betydning for deres virksomhed.

Også borgere kan indmelde stednavne ved hjælp af NemID. Sådanne stednavne vil blive markeret som "crowd sourced" men vil fx blive anvendt af 1-1-2, politi og ambulance i forbindelse med lokalisering af et uheld.

Hvem administrerer Danske Stednavne?

Det er Geodatastyrelsen (GST) som har det overordnede ansvar for Danmarks Stednavne. GST behandler og kvalitetsvurderer de stednavne som indmeldes til systemet. Det sker bl.a. i samarbejde med Stednavneudvalget under Kulturministeriet.

Hvordan får vi adgang til Stednavnedata?

De nuværende stednavnedata er til rådighed under en fri licens via GST's datatjenester i "Kortforsyningen" (www.gst.dk/emner/frie-data).

Efterhånden som nye stednavne kommer til, publiceres de sammesteds. Når den fællesoffentlige datafordeler er i drift, og de nødvendige services er etableret på den, vil data fra Danmarks Stednavne blive stillet til rådighed dér.